

- N.B.**
1. All the questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate marks.

- Q.1**
- a. State the limitations of multiple credit creation of commercial banks. (5)
- OR**
- b. What are the objectives of monetary policy? (5)
 - c. Examine the features of Indian money market. (5)
- OR**
- d. Discuss the structure of capital market. (5)
 - e. Describe the sources of non - tax revenue. (5)
- OR**
- f. Explain types of public debt. (5)
- Q.2**
- a. Write various functions of commercial banks. (8)
 - b. Discuss the performance of commercial banks since 1991 in India. (7)
- OR**
- c. Explain the functions of a central bank. (8)
 - d. Describe qualitative credit control measures. (7)
- Q.3**
- a. Explain the structure of Indian money market. (8)
 - b. State money market reforms since 1991 in India. (7)
- OR**
- c. Examine the role of capital market in economic development. (8)
 - d. Discuss the importance of mutual funds. (7)
- Q.4**
- a. Explain various canons of taxation. (8)
 - b. What are the merits of Indirect Taxes? (7)
- OR**
- a. State the reasons for increasing public expenditure in India. (8)
 - b. 'Burden of external debt is more than internal debt.' - Explain. (7)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ अ. व्यापारी बँकांच्या गुणित पतनिर्मिती प्रक्रियेच्या मर्यादा विशद करा. (५)
किंवा OR
- ब. मौद्रिक धोरणाची उद्दिष्ट्ये कोणती आहेत? (५)
- क. भारतीय नाणे बाजाराच्या वैशिष्ट्यांचे परीक्षण करा. (५)
किंवा OR
- ड. भांडवल बाजाराची रचना स्पष्ट करा. (५)
- इ. करेतर प्राप्तीच्या स्रोतांचे वर्णन करा. (५)
किंवा OR
- फ. सार्वजनिक कर्जाचे प्रकार स्पष्ट करा. (५)
- प्र.२ अ. व्यापारी बँकांची विविध कार्ये लिहा. (८)
ब. १९९१ पासूनच्या भारतातील व्यापारी बँकांच्या कामगिरीची चर्चा करा. (७)
किंवा OR
- क. मध्यवर्ती बँकेची कार्ये स्पष्ट करा. (८)
- ड. गुणात्मक पतनियंत्रणाच्या साधनांची चर्चा करा. (७)
- प्र.३ अ. भारतीय नाणे बाजाराची रचना स्पष्ट करा. (८)
ब. १९९१ पासूनच्या भारतातील नाणे बाजारातील सुधारणा विशद करा. (७)
किंवा OR
- क. आर्थिक विकासातील भांडवल बाजाराच्या भूमिकेचे परीक्षण करा. (८)
- ड. म्युच्युअल फंडाच्या महत्त्वाची चर्चा करा. (७)
- प्र.४ अ. विविध कर कसोट्या स्पष्ट करा. (८)
OR
- ब. अप्रत्यक्ष कराचे गुण कोणते आहेत? (७)
किंवा OR
- क. भारतातील वाढत्या सार्वजनिक खर्चाच्या कारणांची चर्चा करा. (८)
- ड. 'परकीय कर्जाचा भार हा अंतर्गत कर्जाच्या भारापेक्षा जास्त असतो' - स्पष्ट करा. (७)